

**SOCIAL- OCH
HÄLSOVÅRDSUTSKOTTETS
BETÄNKANDE 16/2012 rd**

Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lag om en delvis tidigarelagd indexhöjning år 2013 av vissa förmåner som är bundna till folkpensionsindex

INLEDNING

Remiss

Riksdagen remitterade den 21 september 2012 regeringens proposition med förslag till lag om en delvis tidigarelagd indexhöjning år 2013 av vissa förmåner som är bundna till folkpensionsindex (RP 117/2012 rd) till social- och hälsovårdsutskottet för beredning.

Sakkunniga

Utskottet har hört

- konsultativ tjänsteman Pirjo Moilanen, social- och hälsovårdsministeriet
- chefsmatematiker Jorma Jauhiainen, Folkpensionsanstalten.

PROPOSITIONEN

Regeringen föreslår att det stiftas en lag om höjning av vissa förmåner som är knutna till folkpensionsindex med 0,7 procent utöver 2013 års indexhöjning. Höjningen görs genom att indexpoängtalet för 2013 höjs med 0,7 procent. Höjningen beräknas motsvara den inverkan som höjningen av mervärdesskattesatsen har på levnads-kostnadsindex. Höjningen görs på folkpensio-

nerna, utkomststödet och vissa andra grundtrygghetsförmåner som är bundna till utvecklingen av folkpensionsindex.

Propositionen hänför sig till budgetpropositionen för 2013 och avses bli behandlad i samband med den.

Lagen avses träda i kraft den 1 januari 2013.

UTSKOTTETS ÖVERVÄGANDEN

Motivering

Det är bra att låginkomsttagarnas grundtrygghetsförmåner höjs med 0,7 procent 2013 utöver den normala indexjusteringen. Höjningen gäller bland annat garantipensionen och förmånerna enligt folkpensionslagen, de mindre moder-

skaps-, föräldra- och sjukdagpenningarna, grunddagpenningen för arbetslösa, arbetsmarknadsstödet och utkomststödet. Genom den extra höjningen kompenseras låginkomsttagarna för momshöjningen med en procent 2013 med tanke på deras försörjning och köpkraft. I statsbudge-

ten finns 45 miljoner euro reserverat för höjningen av förmånerna.

Utskottets förslag till beslut
Riksdagen

godkänner lagförslaget utan ändringar.

Helsingfors den 25 oktober 2012

I den avgörande behandlingen deltog

ordf. Juha Rehula /cent
medl. Sanni Grahn-Laasonen /saml
Arja Juvonen /saf
Laila Koskela /saf
Merja Kuusisto /sd
Sanna Lauslahti /saml
Merja Mäkisalo-Ropponen /sd

Lasse Männistö /saml
Hanna Tainio /sd
Lenita Toivakka /saml
Anu Vehviläinen /cent
Erkki Virtanen /vänst
ers. Ari Jalonen /saf.

Sekreterare var

utskottsråd Eila Mäkipää.

RESERVATION 1***Motivering***

Genom propositionen höjer regeringen de förmåner som är knutna till folkpensionsindex med 0,7 procent utöver den årliga indexjusteringen. Motiveringen är att det är en kompensation för momshöjningen.

Regeringen gör ett värdeval. Höjningen gäller inte barnbidrag, vårdpenning eller vårdtillägg för hemvård och stöd för privat vård eller partiell vårdpenning. Regeringen motiverar inte på något sätt varför den väljer så här mellan de olika befolkningsgrupperna.

Indexhöjningen motiveras med att momsen höjs också på mat och läkemedel. Det handlar om en plattskatt. I barnfamiljer står maten för en stor del av konsumtionsutgifterna. Därför är det mycket befogat att också tidigarelägga indexhöjningen av de förmåner som påverkar barnfamiljernas ekonomi.

Förslag

Vi föreslår

att lagförslaget godkänns i enlighet med utskottets betänkande men 2 § med följande ändringar:

Reservationens ändringsförslag

2 §

Förmåner som höjs

Förhöjningen görs på följande förmåner och belopp som är bundna till folkpensionsindex:

(1—9 punkten som i RP)

10) barnbidragen enligt barnbidragslagen (796/1992) och förmånerna enligt lagen om stöd för hemvård och privat vård av barn (1128/1996). (Ny)

Helsingfors den 25 oktober 2012

Juha Rehula /cent

Anu Vehviläinen /cent

RESERVATION 2

Motivering

Regeringen har lovat minska skillnaderna i inkomster, välfärd och hälsotillstånd. Men dess åtgärder visar på motsatsen. Syftet med propositionen är att säkra låginkomsttagarnas köpkraft men ändå är barnbidragen och stöden för barnavård utelämnade. Vi sannfinländare påpekar att barnfamiljer ofta tvingas använda alla sina inkomster för att leva, så förmånerna till barnfamiljer kan inte undantas från höjningen. Enligt Institutet för hälsa och välfärd har fattigdomen bland barnfamiljer tredubblats mellan 1995 och 2007. Barnbidragen är eftersatta i förhållande till levnadskostnaderna och det har bidragit till den här utvecklingen. Eftersläpningen jämfört med utvecklingen i förvärvsinkomstnivån och levnadskostnaderna har efter hand vuxit sig så stor som 20—25 procent, så det finns uppenbart behov av en indexhöjning. Barnbidraget är en av de viktigaste transfereringarna till barnfamiljer.

Vi vill också påpeka att den kompensation som de berörda i och med den föreslagna indexhöjningen får för momshöjningens effekter bara gäller ett år.

Förslag

Vi föreslår

att lagförslaget godkänns i enlighet med utskottets betänkande men 2 § med följande ändringar:

Reservationens ändringsförslag

2 §

Förmåner som höjs

Förhöjningen görs på följande förmåner och belopp som är bundna till folkpensionsindex:

(1—9 punkten som i RP)

10) barnbidragen enligt barnbidragslagen (796/1992), (Ny)

11) beloppen som gäller vårdpenning, vårdtillägg och partiell vårdpenning enligt lagen om stöd för hemvård och privat vård av barn (1128/1996). (Ny)

Helsingfors den 25 oktober 2012

Arja Juvonen /saf
Laila Koskela /saf
Ari Jalonen /saf